

end hidtil. Ved Siden deraf og uden for denne Kreds bevares Bevillingssystemet med enkelte Lettelser, som ikke ere af Betydning i Henseende til Betalingen, men paa hvis Udøvelse de Impulser, de Anvisninger, der ere givne med Hensyn til Navnekilderne i det første Tilfælde, selvfølgelig maa faa Betydning. Det er derfor det, der findes i § 2 under Nr. 1, 2 og 3, som Vægten hovedsagelig ligger paa i dette Lovforslag; der ere de Navnekilder anviste, hvortil Befolkningen paa en let Maade kan ty for at faa et naturligt og rimeligt Ønske om Navneforandring opfyldt. Derved er tillige givet for det første en Retledning i Henseende til at individualisere stærkere; Ønsket om Navneforandring i større Omfang er grundet paa Ønsket om at individualisere Slægtsnavne stærkere, end hidtil er sket, og — kort sagt — komme bort fra sen-Navnene; og som Følge deraf tør man ogsaa vente, at Anvisningen til disse Kilder ikke — hvad der vilde være fuldstændig i Strid med de paagældendes Ønske — vil blive benyttet paa den Maade, at alle eller en stor Del faldt over det samme Navn, men derimod paa den Maade, at de paagældende blandt alle disse Tusinder af Navne, som her stilles til Raadighed, vilde, saa vidt muligt, hver vælge sit Navn. Dernæst opnaas der det, at man sikrer — om jeg saa maa sige — den folkelige, den nationale Side af Navneforandringen; naar et saa rigt Navnestof staaar til Raadighed, som let kan opnaas, og som det her er skildret, vil ingen let falde paa at vælge disse Fantasinavne eller i fremmede Kulturer grundede Navne, som ikke have hjemme i den danske Nation. Det er for det første klart, at det i de to andre Tilfælde, som nævnes, de som nævnes under Nr. 2 og 3; jo er Navne, som have en virkelig folkelig Oprindelse paa det paagældende Sted i Landet; det er netop de Navne, hvortil Navnekommissionen har henvist som en saa at sige uundtømmelig Kilde til Navne, som have været baaret gennem Slægter, og Navne, som gennem Slægter have været knyttede til den Ejendom, vedkommende ejer. Der er dernæst paa samme Maade klart anvist eller klart taget Hensyn til dette nationale Moment under Nr. 1 i det andet Tilfælde, hvor der er Tale om Dannelsen af en Liste — det er her den Worsaaeske Tanke, der er optaget — over Navne der, som det udtrykkelig hedder, stemme med dansk Sprogtoen, en Liste, som forudsættes tilvejebragt af sagkyndige, altsaa sproglig og historisk sagkyndige, og som — dersom

det er Tilfældet, hvad der er sagt mig, at det vil kunne blive en Liste paa Tusinder af Navne — vil afværge, at man laver ny Navne ud af sin Fantasi. Endelig er det dette, som har bestemt Hensyn til den første Bestemmelse i Nr. 1, at de Stednavne, der skulle kunne tages paa denne lette Maade, kun ere Navne paa nordiske Steder; og Steder er ikke her at forståa om den enkelte Ejendom — det er udelukket, dertil kræves særegne Betingelser, som Nr. 3 nævner — men det er Byer, Øer, Landsdele, Samlinger, som viser, at det ikke er den enkelte Mands, men et Samfunds Navn, som brugtes. Altsaa der er taget dette Hensyn til at individualisere saa meget, som Strømmingen i Befolkningen kan retledes til, og der er taget saa meget Hensyn til det nationale Synspunkt, som Befolkningens Ønsker kunne retledes til.

Saa er der det tredie Spørgsmaal: Er der taget tilstrækkelig Hensyn til andre Slægters Interesser? I den Henseende skal jeg gentage, hvad jeg begyndte med at sige, at der i den danske Lovgivning ikke findes almindelige Regler, som hjemle nogen Slægt en Eneret til et Navn; der findes ikke saadanne almindelige Regler, der er ingen Beskyttelse for Slægtsnavne ved den almindelige Lovgivning. Der findes intet Eksempel paa, at saadan Eneret til et Slægtsnavn er beskyttet af Domstolene i Henhold til Sagens Natur. Der har ikke været anlagt Sager af den Natur hos os, saaledes som Tilfældet har været i Norge, hvor man paa et meget begrænset Omraade er kommen til et bestemt Resultat. Der findes ikke saadanne Eksempler hos os, hvad enten det nu har været, fordi man har mistvivlet om — hvad jeg anser for en velbegrundet Tvivl — at Domstolene overhovedet i Mangel af en hvilken som helst Lovgivning paa dette Omraade vilde anerkende, at der var en retsbeskyttet Eneret for et Navn, eller det har været, fordi man ikke havde tilstrækkelig Interesse for den Side af Sagen, eller det endelig har været, fordi man har fundet sig tilstrækkelig beskyttet ved den herskende Bevillingspraksis. I Virkeligheden er ogsaa, tror jeg, den eneste — i det mindste viser det sig faktisk at være den eneste — Beskyttelse, som bestaaende Slægtsnavne have mod, at andre Slægter tage det samme Navn, den Betingelse, som inden for visse Grænser opretholdes ved den gældende Bevillingspraksis' Udøvelse, idet man der tager dette Hensyn; men, som jeg før bemærkede, dette Hensyn er meget vagt,